

Расправа о улози невладиних организација посебно се заострила на питању односа према демократским владама након слома старог режима. Искристалисала су се два становишта. Једно, да невладине организације треба да остану на позицијама сталне и доследне критике оних потеза власти који нису у складу са демократским принципима, и друго да невладине организације треба полако да заузимају конструктивнији став и постану ако то затреба и део владајућег система.

Све је очигледније да се део невладиног сектора некритички приклања и сврстава уз актуелну власт, губећи на тај начин и основни разлог постојања. Оваква идеолошка и политичка позиција на веома транспарентан начин се може препознати у тексту "Велико спремање" Миљенка Дерете, директора Грађанских иницијатива. Веома је чудно да истакнути активиста грађанског друштва налази за сходно да каже да је „најзад освешћена неизбежност да се Србија мора уредити као држава да би преживела као уређено друштво. Српско друштво мора изаћи из деценија ескапизма и уклопити се у параметре и вредности 21. века да би преживело у уређеној држави Србији.“

Међутим, највећи проблем Србије и јесте у томе што она има слабо и разорено друштво, а било би логично да се представник невладине организације залаже пре свега за стварање што снажнијег друштва као основне претпоставке за успостављање стабилног политичког и државног система. Али у Србији су могуће и најневероватнији идеолошки лупинзи и обрати, тако да Миљенко Дерета не може у свом тексту да прикрије велико одушевљење што је у Србији отпочела акција великог спремања и чишћења. Само још недостаје гвоздена метла као главна потпора на нашем европском путу.

У свођењу политичког биланса Миљенко Дерета наводи важност (уз извесне резерве) настанка Српске напредне странке, али и континуирану изборну маргинализацију Коштунице и његове анахроне антиевропске политике. Али по свему судећи његов главни политички увид састоји се у оцени да је "скоро не приметно и ненајављено почело озбиљно велико спремање Србије. Судим то и по понашању српских тајкуна који су то очигледно осетили и који би, као мишеви, да некако побегну са брода на коме више не могу да се лагодно башкаре... Изгледа да им држава полако окреће леђа. Пропао је нихов шибицарски трик да им се на 'бригу и опоравак' повере државна преузећа која лоше послују. Љубазно им је запређено да, осим што користе права, морају испуњавати и обавезе. У Симиној улици на згради ПМФ-а стоји гипсаним рамом уоквирен графит 'Правда за Мишковића'. Правда! И велика метла. За Европу, надам се.“

Изледа да то лековито велико спремање Србије постоји само у идеолошким концепцијама Миљенка Дерете јер користити правду, велику метлу и љубазне претње као путоказе у трасирању пута за Европу превише личи на нека оловна времена за која смо мислили да се никада неће вратити. Али ту идеолошку концепцију праведничког чишћења Србије уз љубазно запређивање заговара директор грађанских иницијатива. Можда ће ово бити неки нови пројекат ове невладине организације о бескомпромисном чишћењу Србије од свих оних који не деле овај чистачки проевропски оптимизам.